

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r. si pe la DD. corespondenti. — Pentru tie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 94.

Brasiovu 18/6 Decembre

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 16 Decembre.

In 13 Decembre deschise Maiestatea Sa sesiunea senatului imperialu cu o cuventare de tronu asteptata cu neastemperu din partea fiacarui cive alu imperiului. Pana candu inse vomu primu intregu mesagiulu, prenunciamu scirea telegrafica despre cuprinsulu lui. Cuventulu de tronu doresce, c6a constitutiunea se se recun6sca maigeneralmente; apromite, ca regimulu va face impartasiri in caus'a reformei pentru alegerile la senatulu imperiale. D6ca form'a constitutiunei da locu dorintieloru in privinti'a ulterioarei ei desvoltari: apoi in ceea ce privese substanti'a imperiului suntu trase linie demarcatorie in mai multe directiuni. In constitutiune fura respectate insusitatile tieriloru si dorintiele loru de ale regula pe acele autonomu. Mai. Sa ast6pta, ca intentiunea, de a angusta ac6sta dorire mai multu decatu pre catu pretinde imperativu puterea imperiului in laintru si in afara, nu va pune pedeca dorintiei generale de invoi6la. Cu profunda parere de reu deplange retacirea, care a casionatu opusetiunea armata si starea esceptionala (in Dalmati'a) si sper6za, ca in scurtu i se va pune capetu, 6r' regimulu e insarcinatu a molcomi tristele armari, dupa putintia. Simpathie caldurese pentru patri'a n6stra a intelnitu Mai. Sa petutindenea in calatoria. Prospecte pentru negotiu si industria si dela deschiderea canalului. Relatiuni pacifice in afara. —

In mai t6ta Europ'a nemultumirile casionara crise ministeriale, fara a se face pasuri catra o politica decisu liberale, c6a cum ar' vre a mai temporis6 politic'a celoru fara programu pana la cutare ocasiune. Crise min. in Portugali'a, Spani'a, Franci'a, Itali'a, Bavari'a, Austri'a, chiaru si despre min. din Pest'a se scrie, ca se va premeni, d. e. Kerk6polyi va inlocu6 pe min. Lonyay — si ac6sta totu in tierile mai multu, s6u asia dicundu intregi catolice. Pop6rele ast6pta a fi guvernate parintesce, fara a li se arunc6 pe gutu impilatorii privilegiati; estia inse se afla in t6ta Europ'a atenti, c6a in ajunulu celebrarii reinviarei faptice a erei loru. —

Din scaun. Sibiiului 14 Dec. 1869.

Multu onorata Redactiune a „Gazetei Transilvaniei“! Binevoili a public6 in Gazet'a urmatori'a provocare:

Intelligenti'a romana din Sibiiu a formatu inainte de anulu 1860 o casina de lectura si a inestratu-o cu t6te sculele necesarie, ba inca si cu unu biliardu, precum si cu statute, in § ultimulu asia sunat6rie, c6a d6ca va incet6 casin'a, t6te sculele se se vanda si banii se se intrebuintieze spre scopuri filantropice.

Ac6sta casina a incetatu mai de 4 ani si despre remasele scule si bani fostii ultimii dni presiedinti in sensulu statuteloru inca nu si au datu s6m'a; se prov6ca dar' cu t6ta on6rea acei dni presiedinti, si anume dlu Dr. Nemes advocatu, c6a se corespondu statuteloru, dandu-si s6ma despre t6ta inestrarea casinei, ce a remasu la incetarea ei, si cum s'au intrebuintiatu pana acum?

Unu fostu membru alu casinei.

Blaslu 11 Dec. 1869.

Domnule Redactoriu! In cele din urma dile ale lui Octobre ti-amu fostu tramisu unu reportu detaliatu de t6te lucrurile sinodului, ce beseric'a gr. cat. de Alb'a Iulia-Fagarasiu tien6 la 20—22 ale aceleiasi.

Aflu, cumca dta nu ai primitu acelu reportu alu meu*). Deci -ti trimitu altulu mai scurtuti, care te rogu se lu publici, de si e cam tardiu, pentru c6a unu lucru asia insemnatu se nu remania cu totulu ignoratu de f6i'a dtale.

Totu una data me rogu se dai locu si justelorulu mele plangeri in contra postelorulu regesci, incatu ele apl6ca in servitiulu seu 6meni cu negrige s6u p6te si de celi cu credentia rea si asia nedreptatiescu publiculu, carele pentru cruciarii sei are totu dreptulu a astept6 se fia sierbitu cu credentia si diligentia.

Nu este antani'a 6ra dle Red., ca mi-au peritu epistole, si de cele tramise de aici si de cele ce ar' fi fostu se venia inc6ce, — 6r' unele au venitu desigilate, ma si taliaste cu f6rfecile.

Ar' fi timpulu, c6a estu feliu de abusuri se inceteze, ca post'a nu apleca 6meni c6a se le d6 oca siune spre a anec6a, — nici este politia secreta, s6u d6ca mai are pofta de a fi si politia secreta, atunci vedea, si-si organizeze cabinete negre, servitiu ambulante s. a. asemeni, desface si cet6sca t6te (mai alesu candu se va par6 cuiva, ca si pre airi mir6sa a Dalmati'a), numai apoi se le inainteze la adresa; ca precum amu disu, cruciarii se dau numai sub acelu presupositu, ca epistol'a se va inaint6 la loculul destinatiunei sale. — u.

Sinodulu dela 20 Octobre 1869.

Incordarile, cu cari se astept6 deschiderea acestui sinodu, au fostu cu distinctiune mari si varie nu numai in sinulu beserice, a carei reprezentanti erau se se adune, si a intregi provincie metropolitane de Alb'a Iulia, ce si in afara de ea.

In laintru se astept6 sinodulu cu incredintiare firma, ca acesta institutiune salutaria, amortita fatalmenteacum de multe dieci de ani, readusa la vi6tia, neaperatu va trage dupa se-ne construirea acestei parti mai anguste in modu conformu necesitatiloru sale vitali, cerintiei timpului si dorintieloru comuni; ma inca ea va contribu6 si spre intramarea si organisarea tuturoru partiloru constitutive ale provinciei n6stre metrop. intru unu intregu plenu de vi6tia si potere.

Inse pre lunga aceste cugetatorii nu -si poteau ascunde nici temerea, ca rezultatele sinodului ar' pot6 fi chiaru si contraria celoru indicate, si in locu de unu pasiu securu spre libertatea si autonomi'a beseric6sca elu p6te deveni campu de lupte desierte, cari eventuale se traga dupa se-ne si mai mare cufundare in amortiel'a de pana aici, s6u p6te chiaru deplina nemicirea acestui margaritu a constitutiunei n6stre besericesci, unic'a sperare in contra furtunelor presentelui si ale venitoriului. Indelungimea nedepinderi; zelulu casei Domnului, ce usioru te rapesce; fric'a de servilismu si puiri de ale ultramontanismului, t6te aceste concurgeau spre a conturb6 placerea, cu care altminte se a-

*) Nici pana adi, ar' trebui cautatu dupa urma. — R.

stept6 evenimentulu, ce 6r6 obiectulu celoru mai ardenti dorintie ale n6stre si ale parentiloru nostri.

Ce se tiene de alalte parti ale provinciei, toti membri devotati binelui beserice se uniea in sperari si temeri cu fratiu sei de principiu din sinulu partii convocate la sinodu; 6ra amicii regimului personariu si toti cari pentru venarea intereselor sale sustienu si nesuiescu a latu absolutismulu episcopale si a delatur6 cu totulu orice umbra de constitutionalismu besericescu, sperau la imparechiari, desbinari, neintielegeri intre factori, cu unu cuventu: la descreditatea sinodalismului chiaru prin sinodu... Inse nu e aici loculul de a intinde acesta materia neplacuta. Trecemu mai bine la descrierea faptelor. —

In 19 Octobre la am6di erau acum in Blasiu mai toti membrii sinodului; ma cativa dintre celi mai alesi, spre a se orient6, venisera cu una di mai inainte.

Intre 3—4 6re toti invitatii s'au adunatu in sal'a Curtei-vechie, unde pentru scurtarea lucriloru sinodului alesera una comisiune custat6ria din: vicariulu I. Antonelli, protopopii S. Balintu, I. V. Rusu, A. Popu si prof. I. M. Moldovanu, carea sub presidiulu rsm. C. Pappalvi se ecsamineze chartiele celoru indreptatiti si affandule in ordine se i verifice, respective se rep6rte sinodului.

In s6r'a acelei dile s'au tienutu una conferentia in edificiulu sc6leloru, la care au luat parte f6rte multi din membrii sinodului. Aici intru cea mai deplina contielegere s'au statoritu, c6a basea si punctulu de manecare intru t6te lucrurile acestui sinodu se fia asiediamentele sinodului din anulu trecut. Dr. Silasi, carele spre a particip6 la acestu sinodu nu si-a pregetatu a face una calatoria lunga, f6 alesu, c6a respundiendu la cuventulu de deschidere se d6 spresiune sentimentelorulu clerului in sensulu acest'a. Intru asemene s'au decisu, c6a pentru asecurarea mai deplina a basei se se faca si una propunere de cuprinsulu acest'a; prot. Balintu, Antonelli si Moldovanu fura desemnati se a l6ga dintre sene pre propunetoriu.

In 20 Octobre dupa terminarea liturgiei invocat6rie, parintele metropolitu intre salutatiuni viue -si ocup6 scaunulu in fruntea sinodului si deschise sinodulu prin una cuventare, ce 6r6 ic6na fidela a faseloru, prin cari a trecut beseric'a n6stra, — spresiune sincera a dorintieloru clerului si poporului nostru. Cu descliniere f6 adunca impresiunea placuta, ce au produsu vorbele Ecs. Sale despre necesitatea sin6deloru, despre autonomi'a beserice n6stre, si necesitatea convocarei congressului nostru.

Cuventarea par. metropolitu secer6 aplause preste aplause si produse insufletire, ce nu se p6te descrie.

Dr. Gr. Silasi in cuvente alese, cu elocentia rapit6ria, dede resunetu din partea clerului aratandu, ca clerulu si poporulu nostru cere deplina restatorirea sinodalitatii in intr6ga provinci'a de Alb'a Iulia, c6a unic'a anghira a mantuirei; ca dupa convingerea tuturoru cele 10 puncte form6za basea pentru reconstituirea beserice si rog6 pre Ecs. Sa, se se folos6sca de poterea, ce i dau can6nele, spre deprinderea sinodalitatii intru intregu corpulu provinciei si deschiderea congressului.

Dupa aceste se alesera 3 notari: Dr. Silasi, adm. I. Moldovanu dela Catin'a si prof. Moldovanu.

Se face reportul comisiunii verificatorice, din carele se vede, cumca reprezentantii toti au credentionali in ordine afara de alu Cichindealului, carele nu aduse credentionali si din caus'a aceea nici se potú verificá. Comisiunea fece oserbare asupra reprezentantelului corpului prof. dela seminariu, care corpu pana aici nu avuse reprezentante in sinodu; inse totusi — luandu in considerare cuvenienti'a propuse verificarea lui, cu acelu adausu, cá se nu se póta luá de casu precedente si sinodulu se reguleze reprezentarea tuturor profesorilor din Blasiu, cá a unui singuru corpu. (In sínódele de mai aprópe corpu prof. gimnasiali singuru avea doi reprezentanti, éra alalti prof. din Blasiu nu participau nici intru unu modu, déca nu erau totu una data si prof. gimnasiali.) Sinodulu decise dupa propunerea comisiunii.

Alta oserbare se fece la dd. Dr. Silasi si I. Ratiu, cari cerusera a se verificá titulu literarum episcopaliu. Aici comisiunea reflectá, cumca dupa pracs'a constitutionale a besericej nóstre asemeni nu potu avé locu. Deci chiamarea acest'a se nu póta sierbí de casu precedente. Sinodulu primí verificarea loru cu rezerv'a acést'a, si prin acést'a dovedí si alipire catra constitutiunea sa, si precautiune, carea nici una data nu strica. Si intru adeveru, ce ar' fi de sinodulu nostru in tempore si la eventualitati neprobabili inse totusi possibili, déca membrii densului s'ar poté inmultí prin chiamari per literas episcopales, precum se jnumultiea diet'a Transilvaniei prin chimarile per literas regales?

Acum se incepura adeveratele lucrari ale sinodului.

Par. metropolitu puse pre més'a sinodului 10 proiecte, dicundu, ca acele suntu formulate din descoperirile sínódeloru protopopesci. (Ecs. Sa, dupa ce a intratu in scaunu, a provocatu eparchiele prot. se arate fiacare afacerile, ce ar' fi de a se pertractá in sinodu, — si respunsurile au fostu sositu.)

Se forméza dintr'ensele 2 grupe si se alegu comisiuni, cari se le cerceteze cu deameruntulu.

Comisiunea I pentru afacerile de cultu:

Presiedinte: canon. Constantinu Pappalyi.

Membrii: Aug. Popu, L. Leonteanu, Ar. Boeriu, Dr. Ratiu, A. Coltoru, B. Porutiu, Dem. Sabo, G. Chetianu.

Comisiunea II pentru economice-besericesci:

Paesiedinte: canon. Eli'a Vlas'a.

Membrii: I. Deacu, I. Lugosianu, Z. Branu, N. Popu, E. Farago, I. Castorianu, S. Vlas'a, Anania Popu.

Comisiunea III se alese pentru pregatirea unui proiectu de regulamentu, dupa care se se compuna congresulu:

Presiedinte: canon. Timoteu Cipariu.

Membrii: Greg. Mihali, I. Antonelli S. Balintu, I. V. Rusu, I. M. Moldovanu, Dr. Silasi, Gr. Elekes, I. Pamfilu, M. Christianu, Al. M. Micu, I. Popescu, I. Popu, N. Cosma, I. Ignatu.

Inca inainte de alegerea comisiunilor protop. Balintu ceruse cuventu spre a face una propunere; iuse oserbanduise din partea presidiului, cumca propunerile suntu a se presentá mai antaniu presidiului, protop. B. dá par. metropolitu propunerea sa facuta conformu celoru involite in conferinti'a din diu'a precedente.

Cu aceste se inchiaia siedinti'a prima. —
(Va urmá.)

Statutele

societatii literarie-besericesci a junimei teologice dela seminariulu domesticu gr. cat. din Gherl'a*).

I. Numele societatei.

§ 1. Insocirea junimei teologice dela seminariulu domesticu din Gherl'a se va chiamá: Societatea literaria-besericésca **Alexi-Sincaiana** sub patronulu St. Marelui Vasilie eppulu Cappadochiei.

*) Vedi si Nr. trecut. — R.

II. Scopulu societatei.

§ 2. Scopulu societatei e progresarea junimei teologice in cultur'a scientifica morala si estetica prin lectura, conversatiune si incatu voru concede poterile si cercustarile membriloru si prin traducerea opuriloru atingatorice de literatur'a besericésca, precum si culegerea si edarea in tipariu a concu-niloru lucrute si dise de catra alumni acestui seminariu dela intemeierea lui.

§ 3. Spre ajungerea acestui scopu societatea se va folosí de tóte mediale ertate, d. e.:

a) Va procurá cartile necesarie. Se va ingrigí societatea, cá se se de anteitata cartiloru scientifici, cari tractéza despre relegiunea, drepturile, istori'a, datinele si limb'a poporului romanu esite in limb'a romana, catu si in cele straine. — Societatea va avé inaintea ochiloru totudéun'a, cá cartile, cari suntu in contra moralitateri si esteticej, se nu se cumpere, éra cartile cari voru fi oprite prin deregatoriile competinte suntu cu totulu eschise din bibliotec'a societatei, — dreptu acea consemnatiunea cartiloru prenumerande totudéun'a se va revedé si respective se va aprobá de ven. superioritate seminariale.

b) Va procurá catu mai multe foi romane.

c) Va tiené adunari private si publice.

d) Se va deprinde in artea oratorica.

e) Va edá o fója manuscrisa intre membri.

f) Din candu in candu va edá cate unu almanachu destinatu pentru instruirea poporului romanu séu dupa poteri si cercustari va traduce ceva din cartile, cari tractéza despre unele, ce atingu chiamarea preotiloru.

III. Patronatulu societatei.

§ 4. Societatea va stá totudéun'a sub inaltulu patronatu alu Ilustritateri Sale domnului episcopu alu diecesei gr. cat. gherlane si respective alu ven. consistoriu diecesanu.

IV. Supravighiarea si conducerea societatei.

§ 5. Societatea va stá sub supravighiarea rectorelui seminariale, ér' de conducatoriu va avé pre unulu dintre profesorii s. teologie.

V. Membrii societatei.

§ 6. Societatea va constá din membrii ordinari, fundatori, onorari si binefacatori.

a) Membru ordinariu póte fi fiacare alumnulu alu seminariului gherlanu, solvindu la inscriere cá atare tacs'a de 1 (unu) fl. v. a. si de aici incolo la inceputulu fiacarei luni tacs'a de 10 cr.

b) Membru fundatoriu póte fi orice omu onestu contribuindu odata pentru totudéun'a tacs'a de 10 fl. (diece) v. a.

c) Membrii onorari voru fi aceia, pre cari societatea ii va proclamá de atari pentru meritele literarie.

d) Toti altii, cari voru ajutá societatea ori in ce modu, se voru condecorá cu numele de „Bene-facatorii societatei“.

VI. Oficialii societatei.

§ 7. Societatea pentru conducerea afaceriloru sale va avé:

a) Unu presiedinte.

b) Unu vice-presiedinte.

c) Unu notariu numitu: Notariulu corespondintieloru.

d) Unu notariu numitu: Notariulu siedintieloru.

e) Unu bibliotecariu.

f) Unu cassariu.

g) Unu controloru.

h) Unu comitetu revisoriu, statatoriu din 9 individi, care se organisedié independinte.

§ 8. Oficiali se voru alege cu votu secretu la inceputulu fiacarui anu scolasticu, ér' comitetulu revisoriu la inceputulu fiacarui anu scol. prin membrii ordinari de facia, — cu maioritata relativa a voturiloru.

§ 9. Presiedintele are datorintia de a priveghia, cá societatea se nisuiésca la scopulu prefiptu. Elu duce presidiulu in tóte adunari societatei si dupa autenticare subserie protocolulu siedintieloru, are de a revedé corespondintiele ce suntu de a se publicá in numele societatei si ale subserie.

§ 10. Vice-presiedintele afara de aceea, ca suplinesce intru tóte pe presiedinte, totuodata e obligatu a duce presidiulu in orice comisiuni provisorie ale societatei, — a primí si a impartí prin musee diuarele societatei si la capetulu fiacarei luni a le dá in séma bibliotecariului.

§ 11. Notariulu corespondieloru, in cointielegere cu presidiulu societatei, are de a duce tóte corespondintiele societatei, — de a primí orice epistola adresata societatei si acea a o susterne socie-

tatei in adunarea cea mai deaprópe. — Spre mai mare acuratétia duce protocolulu corespondintieloru, in care insémna orice corespondintia tramisa séu primita.

§ 12. Notariulu siedintieloru are de a duce si contrasemná protocolulu adunariloru societatei, — si impreuna cu notariulu corespondintieloru compune istori'a societatei.

§ 13. Bibliotecariulu are de a supraveghia de bibliotec'a societatei si de diuaria; ér' cá archivarulu va padi tóte protocólele societatei, precum si orice manuscrise, cari din decisiunea comitetului revisoriu suntu de a se asiadiá in archiv'a societatei.

§ 14. Cassariulu va duce protocolulu perceptiuniloru si alu erogatiuniloru, dandu ratiociniulu de dóue ori in anu.

§ 15. Controlorulu va avé de a contrasemná tóte actele ce atingu ratiociniulu societatei.

§ 16. Comitetulu revisoriu are datorinti'a:

a) A revedé tóte manuscrisele si operatele membriloru, cari au fostu sub criticarea unui individu destinatu de presiedinte spre aceea, dimpreuna cu critic'a si anticritic'a, — si alu primí séu reieptá.

b) A redige foi'a societatei.

c) Din manuscrisele primite si publicate in foi'a societatei a compune unu almanacu poporalu romanu.

d) Va propune adunarei cartile aducunde pentru bibliotec'a societatei.

VII. Adunariile societatei.

§ 17. Societatea va tiené totu la dóue septemani o adunare privata, ér' in decursulu fiacarui anu celu pucinu o adunare publica. — Adunarea privata o va conchiamá presiedintele totu la dóue septemani séu si mai adese, — ér' adunarea publica o va conchiamá presiedintele in contielegere cu ven. superioritate seminariale.

VIII. Bibliotec'a si archivulu.

§ 18. Pentru biblioteca se voru procurá cartile conducatorice la scopulu societatei. — In biblioteca se voru aduna si diuarele societatei, cari in finea fiacarui anu se voru legá si se voru induce in protocolulu societatei.

§ 19. Bibliotec'a va fi totuodata si archiv'a societatei si cá atare va cuprinde tóte manuscrisele, d. e. operatele membriloru, protocólele societatei si orice corespondintie ce atingu societatea. — Archiv'a va avé protocolu destinsu de alu bibliotecei.

IV. Cass'a societatei.

§ 20. Din tacselle membriloru ordinari si fundatori, precum si din orice ajutória marinimóse ale benefacatoriloru se va aduná cass'a societatei spre acoperirea lipseloru societatei.

§ 21. Cass'a intréga se va aflá sub dispusetiunea societatei. — Pentru aceea cassariulu nu va avé libertate de a spesá din banii societatei, afara de cea ce va fi prevediutu in bugetulu societatei. — Totusi in casuri neprevedute, cu convoirea controlorului societatei va poté face spese ad maximum de 2 (doi) fl. v. a.

§ 22. In casulu favoritoriu, candu societatea va avé unu fondu mai insemnatu se voru poté imprumutá bani din cass'a societatei pre procente séu se voru poté compará obligatiuni de statu.

X. Dispositiuni generale.

§ 23. Déca 10 (diece) membrii ordinari séu fondatori voru cere dela adunare autenticarea protocóloru, notariloru, a bibliotecei, archivei séu a cassei, adunarea va alege din sinulu seu o comisiune provisoria (ad hoc), care va avé de a revedé si subserie aceste protocóle si a referi in adunare despre lucrarile sale.

§ 24. In finea fiacarui anu scol., se incredintieze superioritateri seminariale atatu cass'a catu si bibliotec'a societatei pentru pastrare pana la inceputulu anului scol. urmatoriu.

§ 25. Societatea va avé unu sigilu propriu cu inscriptiunea: „Sig. Soc. Alexi-Sincaiana 1869.“

§ 26. In casulu, candu acésta societate s'ar desfiintiá: Bibliotec'a pre langa inventariulu se va incredintiá superioritateri seminariale pentru pastrare; ér' averea banala se va asiadiá in vreo cassa pentru fructificare pana la unu timpu mai favoritoriu, — pana candu adica junimea teologica, fiindu indemnata de scopulu maretiu alu societatei, se va intruní pentru a continuá societatea.

§ 27. Numai maioritata absoluta a membriloru ordinari ai societatei are potere de a schimbá ver-unulu din §§-ii acestoru statute, scopulu remanendu totudéun'a unulu si acelasu.

Junimea teologica
dela seminariulu domesticu gr. cat.
din Gherl'a.

Siedintia de deschidere

si constituire a societatii de lectura a junimei romane dela academi'a juridica si archi-gimnasiulu din Oradea mare, tienuta in 21 si 28 Nov. a. c.

Conformu statutelor societatii nostre venim a aduce la cunoscintia onoratului publicu romanu, ca la provocarea prealaba a dlui Iustinu Popfiu conducatorulu societatii de lectura, tenerimea romana dela acad. jur. si archi-gimnasiulu din Oradea mare insetata de dorulu culturai nationali si inspirata de diu'a concordiei si a fratietatii, se intruni in 21 Nov. a. c. la 4 ore dupa amedi in localitatea sa indatinata in seminariulu domesticu pentru deschiderea si constituirea societatii de lectura pre anulu cur. scolasticu, alu 18-le anu alu ecistintei sale.

La propunerea dlui conducatoriu se alege o deputatiune de 3 insi pentru invitarea rsm. d. canonicu abate si rect. sem. Ioane Popu ca supraveghiatoriu alu societatii la actulu de deschidere, care deferindu cu generositatea-i cunoscuta acestei dorintie a societatii, se si infacisii in scurtu, intempinata de aclamatiunile entusiastice ale tinerimei, si concomitatu de unu numeru frumosu de ospeti de ambele secse, cari impulsii de dorintia de a participá la bucuria tenerimei, voira a onora si a redica cu presentia-le pre pretiuita acesta modesta siedintia de deschidere si constituire a societatii de lectura.

Erá unu ce suprindiatoriu, a contemplá pre faciele tuturor membrilor societatii radiele bucuriei, ce le causara aceste solene momente.

Pe candu stimatii ospeti, condusi de tenerii arangiatori -si ocupau locurile menite, formandu doue elegante colone, in midiulocu caror'a siedeau membrii societatii, corulu vocale alu tenerimei seminariali intoná unu frumosu cantu de bineventare: „Astadi se ne bucuramu“, dupa care orsiestrulu aceleiasi tenerimi, ecsecutá pe violina si flauta „Mersulu studintiloru oradani“.

In midiulocu atentiunii incordate a celoru presentii ie acum cuventulu rsm. d. canonicu abate si supraveghiatoriu alu societatii Ioane Popu si esprimendu-si bucuria pentru zelulu si inaintarea, ce o arata tenerimea romana in anii din urma, o insufletiesce la asemene zelu si in venitoriu, accentuandu, ca unde suntu teneri zelosi si diliginti, acolo nu lipsescu nici mecenatii, si promitiendu si din partea sa totu sprijinulu potintiosu pentru ajutorarea tenerimei pe calea marita a sciintieloru.

Dupa acesta redicanduse conducatoriulu societatii Iustinu Popfiu aréta necesitatea culturai nationale, constata cu placere, ca natiunea luá acum crescerea filoru sei in manile sale, ca se i creasca nu numai barbati iscusiti si invetiati, ci totuodata nationalisti devotati cu anime de Mihai si Stefani, indemnandu tenerimea la concordia si activitate neobosita, ca se póta sustiené societatea si in venitoriu pe acea nivea, pe care -si castigá si pana aici reputatiunea intielegintei si recunoscintia presei romane dincóce si dincolo de Carpati.

La cari discursuri primite cu aplause insufletite, respunde din partea tenerimei Ioane Popu juristu de anulu alu II in numele membrilor vechi, si d. Suciú jur. de an. I in numele membrilor noui, dandu in cuventarile loru spresiune viua sentimintelor, ce ocupau in acele momente serbatoresci anemele tuturor membrilor societatii.

Ambele aceste discursuri fusera primite cu viua placere si aplause.

In intrevalulu tienutu intre aceste patru discursuri, corulu vocale si orsiestrulu tenerimei seminariali desfetá publiculu presente prin vr'o siese piese vocali si instrumentali bine alese si ecsecutate cu multa precisiune, precum: „Cantulu lui Horia“, „Mersulu lui Mihai“ etc.

Membrii societatii fusera surprinsi pre placutu, candu din midiulocu ospetiloru adunati se redica sp. d. Iosifu Romanu advocatu, si intru o cuventare improvisata dar' plina de insufletire, rechiamá in memoria timpulu tristu, in care s'a crescutu si dsa, candu desvoltarei nationali a teneriloru romani li stau in cale sute de pedece, saluta cu bucuria er'a noua, candu calea culturai nationale nu mai e asia grea, saluta din anima tenerimea, care inainta cu atat'a insufletire pe acesta cale, si multiumesce societatii in numele ospetiloru de placerea, ce li-a procuratu la acesta ocaziune serbatorésca. Adunarea erupe in aplause repetite.

Astfelu punenduse capetu actului solenu de deschidere, girlanda frumósa de ospeti de ambele secse in frunte cu rsm. d. supraveghiatoriu între sunetele melodióse ale violinei si flautei incepú a se departá ducandu cu sine fiacare suveniru dulce a unei serbatori adeveratu nationali.

Fiindu acum timpulu naintatu si astfelu ne-

potenduse procede la constituirea societatii, respective la alegerea oficialiloru, acesta se amená pre sied. tienuta in 28 Nov. a. c., la care ocaziune se alesera cu majoritate de voturi: de notariu alu corespundintieloru: Ioane Popu juristu de anulu II; de notariu alu siedintieloru: Ioane Popu juristu de anulu III; de cassariu: Adrianu Boni juristu de anulu I; de controloru: Atanasiu Alesiu juristu de anulu III; éra de bibliotecariu: Nicolau Maioru studinte de clas'a a VIII.

Totu cu acesta ocaziune d. conducatoriu demonstrandu lips'a infintiarei unei casine romane in Oradea mare ca in centrulu intielegintei romane din Bihoru, aratandu ca infintiarei acelei casine dorite i stau inca multe pedece in cale, dintre cari cea principala este lips'a solidaritatii pre sentita între romanii de aici, — propune a se conduce in folosulu membriloru soc. unu cabinetu de lectura ore unde in centrulu cetatii, unde se aiba intrare si alti intieleginti romani; care cabinetu de lectura spéra, ca va fi simburéle, din care va cresce in timpulu dorita casina rom. pentru tota intielegintia romana din Bihoru.

Care propunere priminduse de membri cu insufletire, se si facu dispusetiuni pentru efectuarea ei.

In urma d. conducatoriu anuncia ca obiectu de desbatere pentru siedintia venitória cestiunea almanacului si cestiunea redigerei unei foi scrise din operatele cele mai bune ale membriloru, care foia pusa spre cetire in cabinetulu de lectura, ce desierbéscá in ochii publicului ca unu testimoniu despre activitatea si naintarea membriloru societatii.

Dupa cari dechiaranduse societatea de deschisa si constituita, siedintia se incheia între cele mai imbucurátorie prospecte pentru prosperarea societatii.

Datu din siedintia de deschidere si constituire a societatii de lectura a junimei romane dela academi'a juridica si archi-gimnasiulu din Oradea mare tienuta in 21 si 28 Nov. a. c.

Iustinu Popfiu m/p.,
conducator. asoc.

Ioane Popu m/p.,
notariulu corespundintieloru.

Dela diet'a Ungariel.

In siedintia din 9 Dec. se facu mai multe interpelatiuni. Úrményi: déca ministeriulu vré a midiulocu edificarea de casarme prin provincie si din ce fondu? Stef. Eder, ca de ce nu se propune in scolele de statu din Ciongradu relegiunea?

Dr. Sv. Miletics: déca ministeriulu va aduce proiectu de lege pana in Fauru in privintia concluseru congresului serbescu din 1861? Alt'a: ca vré min. presiedinte, a consilia Maiestatei Sale pacificarea insurectiunei din Dalmatia, pentru a se incungiuara confagratiunea, care ar' puté incurcá si Austro-Ungaria in cestiunea orientale? — Intra-aceea intra ministrulu Andrassy, se primesce cu éljen-uri, ér' Dr. Miletics lu interpela: déca min. pres. a indemnatu pe Maiestatea Sa la calatori'a din Orientu? S'au inchiatu in Constantinopole conventiuni cu Pórt'a si incatu corespundu acele politice neintreventiunei? Se petriveste intrarea ostasiloru austriaci pe pamentulu turcescu cu p. 7 alu conventiunei din Parisu 1856? Dar' cu procesulu verbale alu aceleia? In fine déca min. pres. iea asupra-si responsabilitatea pentru solidaritatea cu Pórt'a si urmarile ei? Tóte interpelatiunile se voru comunica ministriloru.

Ministrulu Eötvös respunde in caus'a congresului serbescu, ca legea din 1868 art. IX da metropolitulu dreptu de a conchiama congresulu si de alu amaná si apróba procederea metropolitulu. Miletics nu se multiumesce cu respunsulu, dicundu, ca numai congresulu are dreptu de amanare. — Se publica si legea sanctionata pentru contingentulu armatei pe 1870. —

La siedintia din 4 Decembre mai adaugemu, ca la proiectulu pentru 150.000 fl., spese pentru calatori'a Mai. Sale in Orientu, dice Miletics, ca calatori'a in Orientu are caracteru inimicu pentru popórele Orientului si ar' vatamá sentimentulu serbiloru, candu ar' votá pentru acesta suma, aratandu-si parerea, ca ministrii, cari au consiliatu acesta calatoria suntu a se pune sub acusatune. Camer'a inse primise sum'a.

Cuventarea d. Dr. Hodosiú in caus'a estradarei d. Al. Romanu:

Onorabila camer'a! Vreu se vorbescu in contra propunerei comisiunei de imunitate. Voiu fi fórte scurtu si me voiu tiené strinsu in obiectu. Eu punu iutrebarea: Presiedintele tribunalului de presa pentru ce s'a adresatu camerei cu rogarea de a estradá pre condeputatulu nostru Alecsandru Ro-

manu? Óre pentru aceea ca comisiunea de imunitate si in urm'a ei camer'a se dica numai puru si simplu, ca: extradatur; séu pentru aceea ca comisiunea de imunitate si in urm'a ei camer'a se véda si se cerceteze: óre nu este aici persecutiune nedrépta, neadmisibila? Eu asia credu, ca detorintia nostra este a cercetá acesta din urma. Si eu voiu demustrá, ca in casulu presentu este persecutiune nedrépta si neadmisibila. Condeputatulu nostru Al. Romanu este trasu in procesu de presa pentru „Pronunciamentulu“ din Blasiu, pentru articlii din „Federatiunea“, cari se referescu la acelu pronunciamentu; acesti articli au aparutu in „Federatiunea“ in lunele de véra ale anului trecut; noi scimu, ca in contra autoriloru acestui pronunciamentu s'a urditu procesu criminalu la tabl'a regésca din Muresiu-Osiorheiu, dar' scimu si aceea, ca Maiestatea Sa imperatulu s'a induratu din gratia a concede sistarea incuisitiunei in contra aceloru autori; éra Al. Romanu se trage in procesu dupa esirea acelu actulu de gratia, si nu ca autoru, pentruca nu elu érá autorulu acelu „Pronunciamentu“; ci numai pentruca l'a publicatu in diurnalulu seu „Federatiunea“. Acum intrebú: déca cercetarea s'a sistatu in contra autoriloru unui aptu, se mai póte óre urdi procesu pentru acelasi faptu, si inca in contra unuia, care nu este autorulu faptului? Si póte-se óre urdi procesulu dupa actulu de gratia? Eu asia credu, ca nu.

Dar' se cautamu actele procesului insu-si. Al. Romanu, pre timpulu candu a esitu in „Federatiunea“ articlii relativi la Pronunciamentu, n'a fostu in Pest'a; elu se departase de a casa pre timpu mai indelungatu, si a incredintiatu redactiunea sub responsabilitate colaboratelu Augustu Horsia; acestu colaboratelu si redactore in absentia lui Al. Romanu, citatu fiindu ca martore la pertractarea finale inaintea scaunului juratiloru, a marturisitu, ca scie: cumca nu Alecsandru Romanu este autorulu aceloru articli, si scie de alta parte, ca cine este autorulu lor, dar' acesta nu la pertractare o póte spune, ci numai pe calea instructiunei.

Legea dice, ca redactorulu numai atunci póte fi judecatu, candu autorulu nu se póte eruá. Si óre autorulu nu se potea eruá in urm'a fasiunei acestui martore? Si nu érá óre detorintia presiedintelui si a tribunalului chiaru a curmá pertractarea, si a lasá urmarea instructiunei mai departe?

Din aceste tóte, domniloru, este evidentu, ca in contra lui Alecsandru Romanu s'a urmatu persecutiune nedrépta, nelegale si neadmisibila. Si detorintia nostra este, ca atunci, candu suntemu convinsi de inocentia unui cetatianu alu nostru, — fia acelu ori cine ar' fi, — se nu lasamu a se ecsecutá o sentintia nedrépta adusa póte din necunoscintia lucrurilor, póte din patima in contra lui.

Dreptu aceea eu sum de opiniune, ca dupace pentru unu faptu ai carui autori, numai in cercetare fiindu, s'au agratiatu, nu se mai póte urdi procesu nici contra autoriloru si cu atatu mai pucinu contra acelor, cari numai au publicatu in diurnale acestu faptu fara se fia autori; ca dupa ce, prin urmare, in casulu presentu nu este obiectu de delictu, ba lipsescu chiaru si subiectulu; si dar', ca dupace aici este evidente persecutiunea neadmisibila: asia, cererei presiedintelui tribunalului de presa pentru estradarea condeputatului nostru Al. Romanu se nu se dè locu.

In acestu intielesu amu onóre a pune la biurulu onorabilei camere o propunere contraria celei ce a datu comisiunea de imunitate, si me rogu a i se dá cetire; observu, ca acesta a mea propunere este subscrisa dimpreuna cu mine si de alti deputati amici de principiu ai mei.

Notariulu cetesce acesta propunere precum urméza:

„Considerandu, ca articlii incriminati din „Federatiunea“, se referescu la „Pronunciamentulu“ din Blasiu, si ca investigatiunea contra auctoriloru pronunciamentului fú sistata prin gratia Maiestatei Sale;

„considerandu, ca memoratulu procesu de presa s'a intentatu contra lui Alecsandru Romanu dupa sistarea prin gratia a investigatiunei;

„considerandu, ca din actele procesului apare, ca pre timpulu candu au aparutu in „Federatiunea“ acei articli, Alecsandru Romanu a fostu indepartatu in timpu mai indelungatu si redactiunea diurnalului a fostu condusa prin Augustu Horsia, sub responsabilitatea acestuia;

„considerandu, ca Augustu Horsia, fiindu ascultatulu la pertractarea finale ca martoru, a marturisitu, ca nu Alecsandru Romanu a scrisu acei articli si ca scie cine i a scriu, inse nu póte se li

spuna numele la pertractarea finale, ci numai pe calea investigatiunii:

„Fiindu lamuritu din tóte aceste, ca una fapta, a careia investigatiune fú nimicita prin gratia, nu mai póte fi obiectu de procesu si ca prin urmare in casulu de facia lipsesce atatu „corpus delicti“ catu si subiectulu,

„fiindu lamuritu dara, ca procedur'a contra lui Al. Romanu nu este decatu persecutiune nedrépta: propunemu, cá camer'a se enuncie, ca „concesiunea ceruta de presiedintele tribunalului de jurati din Pest'a contra deputatu lui Aleksandru Romanu este denegata.“

Pest'a 4 Decembre 1869.

Iosifu Hodosiu,
Sigism. Borlea,
Lazaru Ionescu,
Lad. Buteanu,
deputati.“

Cas'a de susu in siedinti'a din 11 Dec. primi a se inapoiá legea despre desfiintiarea pedep-seloru corporali la comisiunea de justitia, fiinduca dise min. Horváth vatama egalitatea inaintea legeri cá numai nenemesiulu se capete bataia. Déca e se se mai sustiena batai'a trupésca provisoricé, atunci provisoricé se capete si nemesiulu bataia (miscare).

— Brosiur'a lui Fischhof, unu liberalistu dela 48, centralisto-federalistu, a vatamatu ambitiunea lui „Hon“, unde dise, ca elementulu germanu are o misiune de cultura. „Hon“ protestéza serbator-esce, ca pentru Ungari'a némtiulu nu are aseme-neia misiune. Erórea lui Fischhof e, ca n'a scrisu deodata si despre Ungari'a si autonomi'a tieriloru si a popóreloru ei. —

„P. Napló“, care se va contopí cu „Századunk“, se ingrigí intr'unu articulu despre representatiunea romaniloru din Ardélu. Vorbindu adica despre legea de alegere ce e se se faca, recunosc adevérule, ca pe langa unu censu de 10 fl. natiunea romana ar' remané pucinu representata. Cu tóte, ca scriitoriulu Kemény n'ar trebui se se ingrigésca pré multu si inca, cum se fia in legea electorale a Ungariei representatu Ardélu, care mai curundu séu mai tardiu, dar' ér' va veni autonomu cu diet'a sa propria: totusi luamu notitia despre acésta precum si despre opiniunea br. Kemény, care recunoscé, ca dreptulu nobililoru de a alege fara censu e sustienutu pe nedreptu si censulu se fia generale pe viitoriu.

Apupos la vocea Ardélu? Deputatii din Ardélu se intielege, ca numai sasi si maghiari, ca romani din Ardélu nu se afla nici de sementia, au comisu óre o crima de tradare in contra integritatii corónei St. Stefanu, fiinduca, pre candu uniunea séu contopirea e facuta turta pe turta, ei totu mai facu separatismu in Pest'a, si cá in anulu trecutu se intrunira si acuma intr'o siedintia, alegundu-si o comisiune de 9 insi, cari se ié parte la consultarea ministriloru in cauzele Transilvaniei. Apoi se ne mai impute cineva, ca vorbimu despre autonomi'a Transilvaniei, candu dietalistii ne dau ecsemplu.

Natiunea romana din Ardélu sciú, ca protestéza, cá se nu cuteze nime efrontari'a a decide asupra ei fara de ea, si inca pentru toti vecii. —

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a. Gazetele Vienei scriu, ca crisea ministeriala érási s'a facutu acuta, fiinduca chiaru si ministrulu de resbelu Kuhn si a datu dimisiunea; si partit'a reactionaria in Vien'a se pregatesce, si sprijinita de clericali e aprópe a proiecta si programa, dupa care au de cugetu a guberná, déca voru vení la carma. Óre firear' mai buni, or' totu unu —

„Reform'a“ lui Schuselka érási publica dóue articule alu caroru cuprinsu bate in interesulu nationalitatiloru. Unulu tractéza despre artielulu lui „Ellenör“, ér' altulu despre aliantia austro-ungarica-turcésca imputandu lui Beust, ca candu Turci'a e aprópe de destramare Austro-Ungari'a se amble dupa aliantia ei, si inca cu prejudiciulu natiuniloru crestine, cea ce nasce depopularisare. —

Correspondintia.

Turinu 1 Dec. 1869.

(Europ'a latina. — Triumfulu libertatii. — Bucovin'a. — Unu triumfu alu causei romane. — Limb'a romana in Turinu. —)

Europ'a latina se agita. Crisea domnesce pe malurile Senei cá pe ale Arnului, pe ale Guadalquivirului, cá pe ale Dimbovitiei.

In anulu trecutu pre acestu timpu nu se vorbieá decatu de lupt'a inevitabile, lupt'a de cucerire intre Franci'a si Prusi'a. Dupa unu anu evenimentele schimbara timpurile. Adi nu se mai vorbesce de acésta lupta nebuna, injustificabile. De unde deriva acestea schimbari? Óce popórele de adi, nu suntu celea ce erau acum unu anu? Óre intre Franci'a si Prusi'a nu curge totu maiestosu Renu, acelu riu, ale carui unde fura de atatea ori colorite cu sange francesu si germanu?

Partit'a liberale francesca schimbese cursulu timpului. Ea castigá asta victória de civilizatiune. Franci'a, generos'a si marea Francia impinsa pe calea adevératei libertati va merge inaintea, ca-ci ei i se cuvine primatul in tóte.

Spani'a scapata de tirani -si urdiesce destinele sale. Cá ori care poporu june, chiamata la o viétia nóua, inaintéza incetu. Caus'a libertatii inse nu e compromisa. Republica ori monarchia, Spani'a va fi patri'a libertatii si a suveranitatii poporului.

Itali'a, nobil'a si bel'a Italia e teatrulu unoru evenimente importante. Asia e caderea odiosulu ministeriu, conciliulu ecumenicu, si anticconciliulu neapolitanu. Crisea ministeriale nu se fini inca. Dr. Lanza, presiedintelu camerei nu i succese a formá unu altu cabinetu. Se asicura, ca regele ar' fi insarcinatu cu compunerea noului cabinetu pe generalulu Cialdini.

Triumfulu fratiloru bucovineni produse cea mai placuta impresiune atatu in romanii de aici, catu si in toti amicii romaniloru. Unu vechiu amicu alu meu, G. Margineanu, carele petrecuse patru ani in Bucovin'a, mi impartasesce despre patri'a lui Stefanu urmatóriele: „Eu, care mi-amu datu osteneá se cunoscú si studiezu miscarile bucovineniloru, precum si pe barbati alesi de provedintia a lucrá pentru triumfulu romanismulu in acea tierisóra clasica rupta din trupulu Romaniei in fatalulu anu 1777, suntu in positiunea placuta a te poté asicuré, ca Bucovin'a are barbati alesi si insufletiti de libertatea si marirea romaniloru. Intre acestia unu Andrieviciu, acea anima sincera, acelu sufletu mare si devotatu causei romane. Nu voiu uitá nici odata cuvintele ce mi le adresase vorbindu despre trecutul si viitoriulu nostru. „A venitu — dicea elu — preste capetele nóstre popóra, cari de cari mai selbatece; venira hunii si gotii, alanii si vandalii, turcii si tatarii si cate alte lifte blastemate, tóte cu cugetulu de a ne esterminá. Dar' barbarii au trecutu unii cu sunetu, altii fara sunetu, éra noi stranepotii divinulu Traianu amu remasu romani, si vocea nóstra se aude si astadi puternica la Nistru cá la Tis'a, ea resuna pe culmele plétóse ale Carpatiloru, si se ingana de valurile Dunarei.“

Nu, amice, Bucovin'a nu e mórtá; ea traiesce si va trái pre catu timpu va avé atleti cá Andrieviciu si cá distinct'a familia Hurmuzachi. Suntu si acolo Erostrati si Judi, rateciti, ómeni fara sufletu, dar' influinti'a acestoru vampiri se va nimici prin costanti'a si tari'a braviloru stranepotii ai lui Stefanu marele. Umbr'a nobila a acestui mare principe romanu, ce pana acum va fi ratecitu prin muntii si valile desolatei Bucovine, va poté repausá in pace. Stranepotii si aducu aminte de strabuni.“

La universitatea de aici concetatiunulu si amiculu nostru d. G. Vegezzi-Ruscalla propune istoria, limb'a si literatur'a romana. La circulu filologicu eruditulu meu amicu Demetr. Ioanescu propune limb'a romana. Pre candu fratii italiani se ocupa cu studiulu limbbei romane, noi, romanii din Austri'a amu ueglesu cu totulu studiulu acestei dulce limbe sorori. Ar' fi de doritu cá la gimnasiale nóstre se se propuna limb'a si italiana cá obligatória. Domnii profesori ar' póte se mai slabésca cu grecésca, si in locu se propuna limbe alu caroru studiu ni e necesariu din tóte punctele de vedere. — D.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Camer'a deputatiloru, dupace desbatú adres'a cá respunsu la cuventu de tronu s'au ocupatu multu cu interpelari si cu respunsulu la aceleasi interpelari, si acum lucra in sectiuni. —

FRANCI'A. Parisu 9 Decembre. Cartea galbena si cartea albastra au fostu impartite adi. Cea din urma dice despre Germani'a: „Situatiunea confederatiei germane de nordu si a statelor de sudu nu s'a modificatu intr'unu modu simtitoriu. In ce-

stiunile, de cari s'au ocupatu cabinetele germane, in cursulu acestui anu, n'amu vediutu nici unu motivu, care se ne indemne de a abandoná reserv'a, in care ne-amu tienutu, facia cu transformatiunile ce s'au operatu preste Renu. Relatiile cu Germani'a n'au incetatu de a fi amicale.“

Cartea galbena dice despre conciliu: „Guvernulu imperatorulu, renunciandu la prerogativ'a traditionala a suveraniloru Franciei, n'a intrevenitu in delibératiunile conciliulu prin tramitere de ambasada acreditata; acésta resolutie a parutu mai conforma cu spiritulu timpulu si cu relatiunile actuale intre beserica si statu. Cu tóte aceste, s'a notatu, ca intertia nu este de a remané indiferentu facia cu actele, cari potu se escereite o mare influintia asupra poporatiei catolice din tóte tierile. Ambasadorulu francesu este insarcinatu, déca va fi trebuintia, a comunicá impresiunile nóstre asupra mersulu desbateriloru si asupra resolutiuniloru, si ca guvernulu ar' aflá eventualminte in legile francesc puterile necesarie, pentru a apará bazele dreptulu nostru.“ —

RUSI'A. Petersburg 9 Decembre. Imperatulu, conferindu regelui Prusiei marea cruce a ordinulu St. Georgie, a disu: „Conferezu marea cruce regelui Prusiei, nu numai pentru ca suntemu uniti prin legaturile amicitiei personale, ci si pentru ca amu cea mai mare veneratie pentru densulu.“ — „Mon.“

Se afla la
A. Reichard et Comp.
in Vien'a Elisabethstrasse 6, in Pest'a Deakplatz 3, in Prag'a Rossmarkt 778,
in Carlsbad Mühlbadgasse 480,
in Triestu Via Ponte rosso 3, in Clusiu Alte Burg 213, in Lemberg Wallgasse 288,
BIBLI'A,
sáu
sant'a scriptura a testamentulu
vechiu si nou,
in limb'a germana, maghiara, boema, polóna, italiana, romana, slovena, evreica, gréca, angla, franca, turcésca, chinea si in multe alte limbe dupa catalogu, care se dá gratis.
Testam. nou leg. in pandia dela 12 cr. in susu.
Tóta bibli'a legata in pele dela 60 cr. in susu.
Comandari in pretiu de 5 fl. v. a. se escescuta gratis si francate. 1-12 g.

AVISU

celoru in dreptu de a vinde obiectele medicamentale

BALSAM-PRESERVATIVU

uniculu medicamentu escelinte contra spasmuriloru, bóleloru de stomacu de orice natura, epilepsia, colica repede, diarea, versatori la femei impovórate, colera, colerina, restaurarea dupa bóle indelungate si regularea organeloru mistuitórie, analisatu si aprobatu de chemiculu servitiulu sanitariu din Vien'a si usatu de multe celebritati medicale.

Se tramite numai la primirea pretiulu (pe compantu) ori la posta (Postnachnahme). Pretiulu unei butelie originale cu capsula de cusutoriu si sigiliu dimpreuna cu instructiunea in 3 limbe e 1 fl. 50 cr. In Brasiovu se afla in depusulu centralu in apotec'a lui MILLER la „corón'a de auru“, tergulu pescelui, si la Anken et Comp.; precum si in Bucuresci la d. I. Ovessa negutiatoriu. La apotecarii in: Esseg, Adele Deszathy; in Fagarasiu I. Megei, in Sibiu M. Sill si negutiati. I. Thalmeyer, C. Konya in Iasi; Dr. Hinz in Clusiu; Alb. Jeney in Muresiu-Osiorheiu; Paulu Breuer in Lapusiu ung.; Rud. Smettan in Ploiesci; Csuta et Comp., negutiatoriu in S. Szt.-György si Ioane Ajtai negutiatoriu in Rosia; Aradu F. T. Probst; Alb'a Iulia C. Boosz; Temisiór'a A. Quirini, apotecari; Mediasiu apot. la „corón'a de auru“; Reginu S Dietrich; Sigisiór'a I. B. Teutsch, negutiatori. 50

CURSURILE

la bursa in 17 Dec. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 84	cr. v. a.
Augsburg	—	—	121 „ 35	„ „
London	—	—	124 „ 10	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	59 „ 65	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	69 „ 90	„ „